

katerim pa ni hotel pritiskati na visoko zbornico, ampak na prebivalstvo v naši domacini. (Prav res!) Ali ravno ta njegov klic kaže, da logičnega misljenja pri njem ni iskati in da je že povabil govor, ki ga je imel dne 27. oktobra t. l. pri splošnji razpravi o novem kazenskem zakonu. Zato ne bode odlovalo, ako mu v spomin poklicem ta govor. Ko je bil nastel meritorične razloge, ki priporočajo novi kazenski zakon, rekel je proti koncu svojega govora:

„So pa tudi še nekateri drugi razlogi. Gospod dr. Schorn je priporočal čakati, da se utrdijo razmere mej raznimi strankami. Jaz pa ravno nasprotno povdarjam, da imamo danes koalicijo, in da nikdar več ne bomo imeli tako ugodnih razmer za sprejem kazenskega zakona, kakor danes, ko so vse stranke delale pri njegovi sestavi. Koalicije morda ne bomo več dolgo imeli in potem nikdar več ne. Danes so liberalci in konservativci vpreženi v jeden voz, mi tudi, mala četica, jim s pripravo po moči pomagamo. Ta ugodni trenutek bode zginit in pride čas, kakoršen smo v Avstriji že imeli in kateri še danes obzalujemo, ko stranka postavje kuje proti stranki, kar se zdaj ne godi.“

Gospoda moja! Sijajnejšega spričevala nikdo — tudi noheden koaliranec ne bi mogel dati koaliciji, kakor ga ji je dal s temi besedami gosp. dr. Ferjančič. (Prav res!) Če je pa koalicija tako izvrstna, kakor jo je proslavljajl g. dr. Ferjančič v omenjenem govoru; če je zmorna tla pripravljati za vsprejem velikih zakonskih del, kakor za kazenski zakon, za civilno-tožbeni red, za prerosno davkov in za druge postavne določbe, katere prav nujno zahteva ljudstvo, potem bodele umeli, gospoda moja, da z ozirom na naše prebivalstvo, ki hoče imeti pozitivnih vspehov, izvršujoč svoje poslanstvo, raje ostanemo v koaliciji, kjer se da vendar le kaj pridobiti za naš narod, kakor da bi se oklenili načelne opozicije, katere pristaši brez prekrivanja naznanjajo, da nečejo nič doseči.

Ako se toraj stavlja vprašanje, ali se hočemo še dalje zaupati vodstvu jako skušenega in razumnega državnika, grofa Hohenwarta, ali pa bi morebiti ne sledili raje voditeljstvu g. dr. Ferjančiča, je za nas že dognano vprašanje. Od postrčnosti vlade in tudi koaliranih strank pa bode odvisno, ali bomo mogli vztrajati v svojem dosedanjem blagohotnem razmerju proti koaliciji; zlasti bode v tem oziru merodajna končna rešitev celjskega vprašanja. Tedaj bomo vedeli, kaj nam je storiti in po katerih potih hoditi, vedeli bomo, kaj dolžujemo svoji vesti in svojemu narodu. Ako bi pa tega ne vedeli ter potrebovali kakega dobrega sveta, potem gospoda moja, bode pa poslana: dr. Ferjančič gotovo najzadnejši, pri katerem bodo slovenski poslanci konservativnega kluba iskali podpora o svojih verskih dolžnostih, o namerah in o potih svojega političnega postopanja in svojih patriotičnih dolžnostih. (Odobravanje).

DOPISI

V Šempasu, dne 4. svetana. — Naš deželni poslanec in župnik, v. g. Blazij Grca, praznoval je učeraj svoj 49. imendnan. To priliko so vrli Šempasci porabili v to, da so svojemu dušnemu pastirju izkazali izvanredno slovesno svojo udanost in ljubezen. Na predvečer zbralo se je v bralnem društvu blizu 100 mož. Ko je napolnil mrak, prižgali so baklje, in v lepem redu smo korakali proti župnišči. Na čelu bili so pevci, potem zastava županijska. Za njo korakalo je starastvo. Tudi „bralno društvo“ je razvilo svojo zastavo. Med starastvom in bralnim društvom bili so zbrani ključarji vseh treh cerkv (župnijske in obeh podružnic). Ko smo pršli do parka pred župniščem, zapeli so pevci krepko koračnico, zunaj pa so zagrmeli topiči, oznanjujoči okolici domato slavnost. Izmenadeni g. župnik pride na prag. Voditelj sprevoda, preblagorodni gospod Ant. Monari pl. Neufeld, vpelje in razvrsti prišlece v pritrilni dvorani ter predstavi posamične oddelke slavljencev. Potem mu čestita kot prvi ključar v imenu cele župnije in v krasnem, nautušenem govoru za god, povdarjajoč veselje in čast, da se more župnja tempastra nosati s takim dušnim pastirjem. Za njim nastopi gos. od župana Jozef Cernatič, da čestita v imenu župnije, potem posestnik g. Jozef Bele v imenu volilcev poslanca, naglašujoč, da je g. godovnik v kratkem času svojega poslanstva pokazal, da se ljudstvo ni motilo, ko mu je enoglasno izkazalo svoje zaupanje. G. nadučitelj Jernej Raja r čestita predsedniku krajnega šolskega sveta v imenu učiteljskega iz cele župnije ter predstavi tri belo oblečene deklice, ki so prišle voseči svojemu preljubeznivemu in prezletem veroučitelju sreče v tem in onem življenju. Č. g. kapelan F. Guzelj povdarja, da je slavljence že davno izvrševal klic največjega moža sedanjega veka Leona XIII.: „dahovniki ven iz zakristije!“ ter plodonosno

deloval za vero, torej tudi za mili naš narod v društvih ter zeli obilo blagoslova božjega predsedniku „bralnega društva“ in „podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Šempasu“. Mladenčič J. Brankovič zaklic v imenu mladeničev, posebno pevcev, trikratni „zivio“ v. g. župniku; zbrano občinstvo je navdušeno ponovilo ta klic. Med posameznimi govori peli so domači pevci govorom primerne pesmi v v. g. slavljence in v svojo čast. Nazadnje se oglašili ganjeni v. g. župnik, da odgovori vsaki častitki primerno in se zahvali za nepričakovano proslavljanje in naprosi vse, da povsed delujejo tako, da bo v župnji in županstvu vedno vladala edinost, mir in ljubezen, „Pet župnikov“ že pomnim“, dejal mi je po slovesnosti star mož, „a še nobenemu nismo skazovali take časti“. Tako časti dobro naše ljudstvo može, ki žive za sv. vero in narod!

Iz hrilov. — (Odgovor dopisniku iz Gorice). — Ker je g. urednik prosil, naj vendar jenjamo, ker mora „Soča“ posluževati se že priloge vsled obilnega gradiva, zato za danes samo to.

Zdaj več ne gre ne za S. ne za B. Sosebno pri sedanjih skrajno napetih odnosajih moramo to poudarjati, da ne bodo čitatelji krivo sodili.

K 1. dop. št. 1. Preden je župnik na l. l. naročil zvonove, podal se je s tovarišem v Ročinj, kjer so bili zvonovi na glasu, da so prav dobri. Ročinjski g. vikarij, znan kot praktičen mož in z muzikalnim ušesom, je vse natančno razložil kako in kaj. **Gospodje, ki so imeli že opravil s S., so odločno odsvetovali, ne naročati zvonov v Ljubljani, nego v Gorici.** Ako bi naročili zvonove v Lj., plačati morali bi najmanj 500 gl. več, posebno ker starina je bila zaračunana po 120 gl. od B., od S. pa po 85 kr. Denar, denar in zopet denar je kriv, da so se zvonovi naročili v Gorici, in nič drugega. Občina je uboga in majhna; župnik je predsednik, tajnik, blagajnik in odbornik, vse skupaj, županstvo je pa pri Sv. Luciji. Več gospodov s finim posluhom so poslušali zvonjenje, in vsi so je jako hvallili. Če pa misli dop. iz Gorice, da vsi imamo „oslovsko“ ušesa brez vsakega estetičnega ukusa, zato ker nismo strokovnjaki v „zvonarstvu“, „zvonstvu“ in „zvonoslovju“ in Bog si ga vedi še v čem, se moti. Torej le pesnik mora in more soditi pesem, le slikar naj sodi slike i. t. d. Pod to pretevo so bile sto in stokrat je opeharjene uboge cerkve. Vseučilišni rektor Müller, ko ni mogel več naprej v niže avstrijskem dež. zboru, je tudi zabrusil kršč. socialistom: „Vi niste strokovnjaki“... Ali Luiger hitro ustane in reče: „Das ist ein ganz falscher Standpunkt“... V sredi podjetja pride dop. iz Gorice in kar naravnost imenuje „dve vasici v hrilih“. Predzno, grdo je bilo od dopisnika, begati ljudi, ko je vendar znano, s kakšnimi težavami se morajo tisti gospodje boriti, ki so sami za vse, ki nimajo ne županstva, ne sploh kake podpore. Ako bi prepel ali poslej to napravil, bi molčali. Zato je pa župnik na l. l. postal par vrstic uredništva, ki pa jih ni hotelo sprejeti. Vseled tega je pa sosed poslal „privatno“ pismo, ker ni mislil, da bi uredništvo v obliki dopisa sprejelo in ker ni hotelo begati ljuti in Peč., ki so bili ravno v sredi čela.

„Na Idriji Broiljevih zvonov dosedaj se nikdo ni preskusil“... pravi dopisnik. Kdo je preskusil v Ročah, v Trebuši, na Pečinah, v Lokovcu i. t. d.?! Bum! Nastejte nam „strokovnjake“ na Goriskem, da govorim z Vasega stališča, da katerih se je treba obrniti. Kje je zaprižen strokovnjak in neodvisen?! Inucujete nam ga! Ali bode Samassa Broilija sodil?!

K št. 2. L. 1887. poslal je S. v Roče leseno piščalko, katero je r. Harmelj rabil. Strokovnjak, duhovnik iz Št. poltske skofije obsoja piščalko. Ta piše v Corr. blattu: „An jenem Orte begieng man jedoch den Fehler, eine Holzpfeife zu bestimmen und Herrn Hiltzer zu schicken, um den erwünschten Ton zu bezeichnen. Um diesen Zweck zu erreichen, soll man sich nicht einer Pfeife, sondern einer Stimmgabel bedienen...“ In Böckleru pravi: „Der Versuch, den Hauptton vermittels einer Stimmgabel hervorzulocken, gelingt nicht immer“... Strokovnjak S. je torej kriv, ker ni poslal več glasbenih vilic. Dne 23. nov. l. l. sva z gospodom župnikom iz Š. se enkrat določila, da mali je med terco in kvarto. Kaj je tu treba različenih zvenulj? Ako slišim dva glasova, določim interval brez zvenulj, kaj? Dalje uprašamo: Ali je bil dopisnik poleg, ko je S. ulival zvon v Ročah? Katera komisija je kemično analizovala zvon, da je iz najboljšega blaga? Predzno je soditi zvonove, katerih dopisnik ni videl ne slišal. Ze l. 1887. je bil namenjen c 3/10 nižji, morala bi biti (po Oberhoferju) pri a 3/10 nižji, mala terca (Oberton) je pa velika, kakor navadno pri Samassovih zvonovih. O tem drugi pot.

K št. 3. „G. Samassa računa nove zvonove kg. 1-30... Tako dela že več rodov

Samassovih“... Ni res! V Ročah je bil kg. po 1-35 in za c 3/10 nižji zahteval je celo po 1-55.

K. št. 4. Neslane opazke v tem dopisu kažejo, da dopisnik v Gorici je pozabil, da dela le iz „ljubezni do umetnosti“... Naprej ne smemo! — „Nismo strokovnjaki v harmoniji“ — to smo že povedali. Zakaj se enkrat ponavljati?! Reclametrommel! Uprašamo dopisnika: 1. Koliko skladb je g. dopisnik poslal „Cerkvenemu Glasbeniku“? 2. Koliko skladb je sprejel cecilijanski „Verreinskatalog“ od dopisnika iz Gorice? 3. Koliko Vaših skladb je že izdalo „Cecilijansko društvo“ za Gorisko? — 4. Kateri listi so ocenjevali Vaše skladbe, da bomo vedeli, kako ste pa vi „doma“ v harmoniji? Strokovnjaki, ki obsojajo sekstakorice, so pa prav dobro znani. Vsi strokovnjaki: Böckler, Oberhofer, „Corr. blatt“, postavljajo škafe na prvo mesto in jlt toplo priporočajo in niti eden ne govori o sekstakordi.

Za nameček še to. Po dopisnikovem mnenju je prvi zvonar v Avstriji g. Samassa. Sledce občine na Kranjskem pustile so domačega obrtnika in naročile zvonove pri Hiltzerju v Dunajskem Novem mestu. Gr. Kahlenberg bei Laibach*) 1 zvon. Semič 1, v Ljubljano 5, Schwarzenbach 2, Verdreg 2, Steinbüchel 3, Kertina 3, St. Ruprecht 3, Bukovšča 3, Maria Feld 4, Vodice 1, Schenkenthurm 2, Kosana 2, Gradnik 1, Krainburg 4, Strachym 2, Döbernik 2, Žigana 2, Neul 2, Čirnik 1, Naklo 1, Stockendorf 2, Haselbach 2, Zadbavrova 3, Dobrava 1, Krop 1. Vseh skupaj 56. Odkod to?

Nikomur ne-emo „izbojevati prednosti“, pač pa pravico, zagovarjati nas proti pretiranemu potapljanju goriskih zvonov.

Da pa ustrežemo g. uredniku, odložimo daljši odgovor na ostale točke. Ko bode več prostora v „Sočini“ predalil, tedaj se oglašimo. V tem času pa prosimo g. dopisnika, naj nam odgovori na uprašanja o svojih skladbah. Morda so kje pod „klobukom“ ali pa v „kučni“ skrite? Na dan z njimi, da se prepričamo, da imamo strokovnjaka v harmoniji pred seboj. (To bi bilo pač malo težko, ker dopisnik je skrit za uredniškim plaščem in ne mara v javnost s polnim imenom. Ured.)

Iz Cerkna, 31. prosinca. — Kakor je bilo objavljeno v l. stev. „Primorca“ t. l. sklicala je tuk. „Nar. Čitalnica“ svoj redni letni obč. zbor dne 17. prosinca; ker pa tega dne radi neugodnega vremena ni prišlo zadostno število udov, preložil se je isti na nedeljo 20. prosinca z istim dnevnim redom. Pri mnogobrojni udeležbi tega dne odpravi g. predsednik zborovanje; za tem je sledilo poročilo tajnikovo, z katerega smo doznali, da je društvo v preteklem letu imelo 100 rednih in enega častnega uda. Dohodkov je imelo društvo od mesečnine udov in veselje skupaj 555 gl. ter približno toliko stroškov.

V novi odbor so soglasno voljeni: g. Vek. Ravnikar, predsednikom; pred. g. Iv. N. Murovec, podpred.; g. A. Kosmač star., tajnikom; g. M. Sedej, blag.; gg. F. Kokole, I. Štucin in F. Močnik odbornikom. Časnik in knjige ostajajo isti, kakor v preteklem letu, le glede „Slovenca“ uname se med zborovalci živalna razprava radi njega liberalno-židovske koalicijske politike, kojo brez izjeme vsi zborovalci obsojajo. Na predlog novovoljenega g. predsednika se soglasno sprejme, naročiti „Slovenec“ samo za l. četrtletje, o ob enem pa tudi izjaviti slav. uredništvu, da se list iz društva odstrani, ako bode še nadalje zagovarjal liberalno židovsko koalicijo, katera gotovo ni v p. id katoličanstvu.

Sprejme pa se predlog ter naroči: odboru, ako mu bodo pripuščala denarna sredstva, naročiti več izdov „Primorca“ v ta namen, da se bode oddajal na dom zunanjim udom.

Na predlog g. tajnika izvoli zbor z vsklikom in živahnim odobravanjem častnim članom veleč. g. dr. Antona Gregorčiča, drž. in dež. poslanca.

Po končanem zborovanju poročal je č. g. F. Šmid kot tajnik podružnice sv. Cirila in Metoda o delovanju te družbe v preteklem letu. Iz krasnega in temeljitega poročila razvideli smo, da je tudi to prepotrebno in koristno društvo pod sedanjim odborom na novo oživelo ter tudi v gnotnem napredovalo. Volil se je tudi za tekoče leto ves dosedanj odbor.

Odbora obeh društev sta nam porok, da bodele društvi tudi v bodoče napredovali v prospel naroda in mladine.

Od beneške meje. — (Odgovor na dopis k prilogi „Soča“ dne 14. decembra 1894. stev. 50.) — Ali je bil zapisnikarju dovoljeno, kaj se vam zdi g. urednik? — S tem uprašanjem na g. urednika, kateremu stvar gotovo ni jasna in tudi ne vč, kaj se godi za kulismi istega dopisa — odgovarja mesto njega — zapisnikar.

Nočem soditi o dolžnosti obč. obhodnika, niti o njegovem postopanju, je-li je bilo *) Ta imena je prepisal dopisnik najbrže iz Hiltzerjevega imenika dovršenih zvonov; katere pa, kako tuji kvarijo naša lepa slovenska imena. Zato nismo poskali slovenskih imen v „krajnevna imeniku“ za vojvodino Kranjsko. — Uredn.

postavno ali ne — vendar naj razjasnim, da „ni vse zlato, kar se svetli“, a tudi ni stvar takšna in v ravno istem stilu, kakor jo je navedel g. dopisnik.

Vsekana rana razdelitve dolenjske županije skeli jih čez vse uroke, ker njih še do sedaj gospodujoča stranka je s tem premagana; ni čuda torej, če jim je zavrela kri, ko je bil njihov „factotum“ odstavljen od službe. S tem libom izgubili so svojega najdražjega „referenta“ cele občine! G. urednik! oprostite ptujski „referent“; dotični gospodje bi mislili, Bog ve kajkna besela je „sporočevalce“; zato pa recimo raje „referent — postar“, razumeli bodo bolje! Da bi pred „Sočo“ pokazali, da so „vrli“ Slovenci, zakrpal so v njo dopis proti zapisnikarju, češ, on je „Lah“, ker ni prikrival obhodniških nedoslednosti in strankarstva. Kaj bi bilo pa, ako trdim, da „smo Slovenci“ a smo vsejedo Lah!“ Evo dokaz moji trditvi! Predsednik tedanje preiskovalne komisije „vrli narodnjak“ zahteval je od zapisnikarja, naj se vrši preiskovanje v „lascini“ in sicer z izrazom, da njim „gre bolj“ lasčina nego slovensčina. Ker ni hotel zapisnikar nikakor privoliti v to — moral se je g. predsednik ukloniti nemili uodi. Kako naj se pa izrazim o dotičnih gospodih „vrlih Slovenceh“ ki pošiljajo svoje sinove v laske sole v preblazeno Italijo — Čedad in v lasko knežijsko solo v Gorico?! Pa to ne zadostuje; — če trdim, da sem slišal dotične gospode na lastna ušesa kramljati med seboj in z drugim slovenskimi osebami v „lascini“ — ter da se v domači družini govori skoro izključno lasko, — kaj poretete gospod urednik?!

Da preidem k stvari: Zadržje vrste dopisa se glasé: „Tudi zapisnikar pri obč. izpraševalni komisiji (morda iz prijateljstva do krečmarja) je vtilkal na pr. uprašanja, da bi ta obč. obhodnika bolj potlačil.“ Te trditvi upogovarjam z vsa odločnostjo. Dopis slav. e. kr. okr. glavarstva v Gradiscu dne 17. novembra 1894. stev. 13234. se glasi: „Wird dem ansehnlichen Gemeindevorsteher mit der Aufforderung übermiltelt, den inbennanten Gemeindevorsteher wegen der ihm zur Last gelegten Anschuldigungen unverzüglich vom Amte entheben, gegen denselben die Disciplinar-Untersuchung einleiten und dessen Entlassung beim Gemeindevorsteher erwirken zu wollen. Gleichzeitig wird die Anzeige dem competenten Strafgerichte zur Ansbhandlung abgetreten.“

Na podlagi tega odloka je zapisnikar stavil na priče take uprašanja, iz katerih se je hotelo natančneje pozvedeti, je li stvar v resnici taka, kakor je bilo v pritožbi navedeno ali ne. Predsednik te komisije, „vrli Slovenec“, najbrže „zaslišnik obhodnikov“, je izpraševal dot. priče v zmislu sodnj-kazenskega področja; ker mu zapisnikar ni dovolil tega nepostavljene postopanja, spravil ga je v „Sočo“, da bi ga po domače „ofrisal“. Komu je kri bolj vrela — njemu ali zapisnikarju? — sodijo naj drugi!

Ako je krečmar tožil obhodnika za „oslovno senco“ — požaralo se bode kasneje. Kaj pa, kedar se bode vršila preiskava proti obhodniku v italijanskem kraljestvu? Bode li zagovarjal „vrli narodnjak“ obhodnika kot predsednik komisije tudi v laski dežel? Gotovo mu vstrožejo!

Zapisnikar je torej vtilkal uprašanja na priče iz prijateljstva do krečmarja? G. krečmar je meni toliko nar — ali pa se nam, kakor g. dopisnikarja. S kom sem pil bratovščino, dokažejo naj gospodje, kajni gre gladkeje lasčina nego slovensčina, dasi so slovenskih starišev sinovi.

Dokler je bil zapisnikar v obč. pisarnici, uradovale se je vse v slovensčini, če tudi ni bilo komu ljublo. Ko je izstopil, dopisuje se večina v lasčini. Kaj bi ne — saj nekateri Slovenci dotične vladajoče stranke vlagajo tožbe, ugovore in druge spise v lasčini na županstvo in druge oblasti ter prosijo rešitve v „lascini“. Dokazov ne nedostaja — prihranim jih za ugodnej čas; le to rečem: „Brava v svojem očesu ne vidiš, pač pa smet v očesu svojega brata.“

Goriške novice.

Kriza v deželnem zboru. — V zadnjem „Primorcu“ smo poročali prikrito in previdno o krizi, ki je nastala v deželnem zboru goriskem, kajti slovenski poslanci se niso hoteli udeležiti več seje ne v odsekih ne v zbornici, dokler niste obe stranki poprej v klubih na čistem. (Italijani se namreč aiso smatrali vezane na sklepe v odsekih.) Kako so se potem vršila pogajanja, smo poročali v „Primorcu“. Danes dostavljamo le še toliko, da učeraj je imelo zopet posvetovanje zastapstvo obeh klubov pod predsedstvom deželnega glavarja. Uspeh tega posvetovanja je obudil na obeh straneh nado, da se kriza ugodno reši. To je odvisno od italijanskega kluba, ki bo imel danes sejo; ako sprejme opravičene pogoje slovenskih poslancev, bo dobro; ako jih ne sprejme, onda bo deželni zbor razpuščen. Čuja se tudi, da v tem slučaju bi deželni glavar odložil svojo službo, kar bi krizo le še poostroilo — Z naglicem danes ob 10 uri zjutraj prišel je namestnik vitez Rinaldini

zopet v Gorico, da bi popladił pot spora zumljenju. (Glavna uprašanja finančnega po mena čijeje se v največjem delu vlade zato inore ona lože pripomeči k ugodni rešitvi krize. V tej zvezi je zopetni dohod na mestnika v Gorici.)

— Kakó se kriza reši, seveda ne moremo uganiti, ako se bode pa pobojaz raz vijal dalje na učerajnji podlagi, utegne s doseči sporazumljenje, ki bo za obe stran prav ugodno. Več seveda ne moremo in nočemo govoriti.

Zadržja „Soča“ je nam eno mla molčala o krizi in zakulisnih dogodkih, ker n hotela dati povoda, da bi naspretniki n Slovence zvržli vso krivdo, češ, da so vse zakrivili s svojo pretiranostjo. Tudi laski listi se nam eno mla molčali. Celó učerajnji „Corriere“, dasi izbornu poučen o položaju, govori o tej krizi jako zvito. Le malo pove, a še to zavije pos nedolžno obliko „si dice“ (pravijo). Kakó prav je storila „Soča“, da je molčala, dokazaj je uprav učerajnji „Corriere“, ki kaže na razne glasove v nekaterih slovenskih listih (besno netočne in pretirane) in pravi: Evo dokaz, da Slovenci so uročitelji zseh nerodov s svojo oblast-nostjo (jele gli sloveni sonai fomentatori d tutti i disordini con la loro prepotenza). Pe vsem tem, kar smo doživel na Goriskem zadnja leta, bili bi od nekkih stranj pričakovali več takta in več zrele razsodnosti o položaju, katerega zgrešili pač niti nikakva umetnost.

Dostavek. — Za družo izlajo možnomo že povedali, da omenjeno posvetovanje je trpeło od 11. predp. d. l. pop. udeležil se ga je tudi namestnik Rinaldini. Konečno je brez uspeha, ker na italijanski strani so gihni za slovenske zahteve. Deželni zbor utegne biti le odložen; prof. Fr. Coronini baje ostane.

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ učne zavode so dalje darovali: Gosp. Braček Andrej upok. naduč. v Vrtojbi, 1 gl. — Gosp. Ignacij Tancev, župan nabrežinski, je poslal dva zneska: 1 gl. 20 kr., katere je zložila neka domača družba pri kozarju vina, in 5 gl. 30 kr., katere je zložila vesela družba pri veslari „Nabrežina“ in „Bralnega društva“. — Gosp. Kristijan Bratina, nam. v Bolcu, poslal 9 kron, katere so zložili po občinem zboru Čitalnice gg. dekan Ilvar 2 kron, po 1 k. pa kaplan Klopčič, postar Sorz, naduč. Bratina, uč. Komac, uč. na Zag. Muzik. obč. taj. Pečenko, diacar Rustija. — Gos. prof. Jakob Cebular v G. 2 gl. — Po voliti župana v Ajbi žek g. Anton Kriznič v Kanda 8 gl. — Nekd. duobra gospa 50 kr. — Gos. Simon Rožane, krog. mojster v G. 1 gl. — P. M. za 3 meseca 3 gl. — Gos. prof. A. Kragelj v G. 2 gl. — Gos. prof. Jos. Ivančič v G. za dva meseca 10 gl. — Gos. Leop. Bako v Čemenu 2 gl. — Zelo, urad. g. Fr. Blazon 1 gl. — G. ke. notar g. Jos. Kavčič 1 gl. — Trgovca v. Anton Koren 1 gl. — Prof. g. A. Šantel v G. 2 gl. — Svečar g. Jurne Kopac v G. 1 gl. — V „Prin. Istra“ izkazanih 12 kron. Vesela gorška družba pri kozarju „El Cavallante“ 80 kr. — Slavic „Goriške To-karne“ 1 gl.

Po polnočni pošte hranilnice je poslal g. Ivan Valč v Gosso pri Bolcu 1 gl. — Podružnica sv. Cirila in Metoda je dobila 5 gl. 50 kr. (pročel je Ivan Dietz, uč.), katere je zložila vesela družba pri pesni zabavi v gostilni g. Fr. Bratina v Adolovcu.

Preselena hvala redoljubnim dobrotnikom. Dokler imamo gori ki Slovenci med seboj toliko p. tvovalnih rodoljubov, ni se nam bati tuje site.

Dr. Stančič je že v Gorici. Stanuje v prvem nadstropju hčve gostilne „pri zlatem levu“ v Gosposki ulici.

Ker ma sedaj se prepel opravila v Tolminu, prosil da bi stranke po neugodnosti spuštile petek in soboto. Katera dva dni je odsoten. Vendar je posarna ispitati tudi ta dve dni. Uvod v pisarnico je na dvoršču na l. v. strani.

Njema slov. broilni naloga, da hitra zaslota naravnost pri tisti narodnjaki, katerim smo morali list ustavit. Kdor neho razlovojnito kopolnede svoje dolžnosti, naj bo imel pa sitnost in stroške, kajti nikdo ne more zahtevati od nra, naj bi take dolgove kar zbrisal. Nečudnoči vs našega, da je vsejedno, če plačajo ali ne, čest; toliko ne ne bode. Ali tako ne gov. vsakomur svoje!

Novočenje v Gorici bo 13. marca za mladenčev, ki so bili rojeni l. 1874 in 1873, dne 14. pa za one iz l. 1872. — Novočenje se bo vršilo v bviš domobranski vojašnici pri laski knežjski soli Postturnom.

Na deželni novočenje v tem-le redu: V Gradiscu ob Seli, v dnevih 11. in 12. marca, v Koronju 8. in 9. marca; v Ajdovščini 23. in 24. marca; v Gorici (za okolico) 15., 16., 18., 20. in 21. marca; v Kanalu 25. in 27. marca; v Bolcu 29. marca; v Tolminu 1., 2. in 3. aprila; v Cerknem 5. aprila; v Sezani 4. in 5. marca; v Komnu 6. in 7. marca, v Trebnju 20. in 30. aprila; v Gornjanu 25., 26. in 27. aprila.

V Gorici je umrl g. Janez Kante, krečmar na Kornu št. 10 in pobral trgovalca g. Andreja Germelja v isti hiši. Pogreb je bil učeraj ob 3. popoldne, „Slovensko bralno in podporno društvo“ je spremlilo svojega dolgoletnega uda z zastavo na tej zadnji poti k večnemu počitku. N. v. m. p. l.

Uradovanje. — Učeraj nam je prinesel pokazati neki posestnik iz Gradnja plačilni nalog okrajnega sodišča goriskega, pisav v laškem jeziku. Tožnik je ustno zglasil za zapisnik svojo terjatev, kar se je zapisal v laškem jeziku, a na to je sledil sveda laski plačilni nalog. Proti takemu postopanju okrajnega sodišča se bo treba uprč. Ako pride Slovenec k sodišču, mora se spisati zapisnik v slovenskem jeziku in ne v laškem! — Isti posestnik je dobil tudi lasko povabilo za pričo, a ni ga hotel sprejeti, ker ne bo hodil nalašč v Gorico, da mu ga kdo raztolmači. Koliko se pritožujemo v tem pogledu, a vse brez uspešno! Saj je Ggar

Ljubezno mesto ljubezljiv, podne m. pouk, izginoti m. izginiti, kiselu m. kislou, vzrok in uspeh m. uzrok in uspeh niso se hibe; enako ne; sluzinca, malodobnik, liisa očetna in nekatere druge oblike. Res je, da g. pisatelj je rabil v svoji povesti neke oblike, katerih se mi sami ne držimo v „Soči“, ali vsled tega ni se zaslužil tako oblastne zavrnitve, kakoršno je zagrešil g. L. Večino grajanih oblik drugi veljavnejši jezikoslovci slovenski smatrajo celo kot jedino dobre in pravilne.

„Dom in svet.“ — Ta jedini ilustriran list slovenski je jako laskavo ocenil „Slov. Narod“ od ponedeljka in ga toplo priporočil. To je dokaz, da uredništvo nepristransko sodi o književnih prikaznih na Slovenskem. Treba je vedeti, da v založbi „Narodne Tiskarne“ izhajajo tudi „Ljubljanski Zvon“, ki je valed novega leposlovnega lista izgubil mnogo naročnikov. Take objektivnosti nismo vajeni od nasprotne strani.

„Ljubljanski Zvon“ je priobčil v zadnji številki jako laskavo oceno Rudeževe knjige „Gluhonemi“. Gospod pisatelj je lahko ponosen na to oceno. Častilamo mu. — Le želeli bi bilo, da bi se oglasilo tudi dosti kupčevalcev, da pisatelj ne bo trpel grotne skode, čena 3 krone je takó nizka, da so enakó knjige celo pri večjih narodnih velikodrajze nego je to lepo Rudeževo delo.

Prof. Viktor Bežek v Ljubljani, nam Gorčanom v najboljšem spominu kot profesor na tukajšnjem učiteljskem in prijazen družbenik, je prevzel z 2. st. uredništvo „Ljublj. Zvona“. Na platnicah je napisal nekaj prav umestnih besed o slov. pisavi. Ktor ima priliko, naj čita in premisljuje.

„Plantanski vestnik.“ — Zopet nov list! Izdajalo ga bo „Slovensko planinsko društvo“. Donasal bo društvene in domače planinske novice, pa tudi životopise znamenitih slovenskih hribolazcev iz prejšnjih časov, n. pr. našega Valentina Staniča in drugih. Naročnina za neclane znaša 2 gl. na leto.

„Matica Slovenska“ razposilja knjige za l. 1894. V Gorico so že došle; udje jih dobé pri čitalnišnem čuvaju. — Knjige so štiri: 1. Lotopis za l. 1894. Uredil Anton Bartel. Str. 420. — 2. Zgodovina slovenskega slovstva. I. del. Spisal dr. Karol Glaser. Str. 430. — 3. Doneski k zgodovini Škofje Loke in njega okolice. Spisal dr. Fr. Kos, c. kr. profesor v Gorici. Str. 370. — 4. Knezova knjižnica. I. zvezek. Str. 196. Zadnja knjiga prinaša sliko in životopis ustanovitelja knjižnice g. Ant. Kneza, povest „Gospod Lisee“, katero je spisal dr. Fr. Detela, in povest v verzih „Zenitev Ferdulfa vojvode fur-lanskega“, katero je zložil Bogdan Ved. — O vseh knjigah o priliki kaj več. Za danes rečemo le toliko, da „Matica“ je ponosna na ta krasni književni dar narodu slovenskemu.

V Belgradu je prenehal izhajati strokovni časopis „Pravnik“, ker se je oglasilo za l. 1895. le 29 naročnikov. Srbi se koljejo med seboj, zato pa nazadujejo in propadajo na znanstvenem in kulturnem polju. Take sadove prinaša deželi Milanova politika.

Slavjanski na potovanju. — Sloveči ruski pevski zbor Dmitrija Slavjanskega se pomika čedalje bolj proti jugu. V splitskem „Jedinstvu“ (izhaja dvakrat na tedeja in stane 8 gl.) čitamo oduševljeno poročilo o dveh koncertih tega zbora. Na posebno željo občinstva je zbor nastopil v gledišču še dva večera. — V Zadru in Splitu je zbor pel tudi v tamošnjih semeniščih. V Zadru so semeniščani zahtevali tudi naš „Naprej“ in zbor jim je ustregel.

Na to je dejal modri „Dalmata“ in za njim njega vredni bratje „Corriere“: Evo, saj smo rekli, da v semeniščih se vzgajajo „panslavisti“. Bog daj n. pamet.

Slavjanski ima tri hčere: Nadino, Olgo in Jeleno, ki potujejo same po svetu in prirejajo koncerte (Slavjanski je drugi poročen). Uteraj in danes so priredile koncert v Zagrebu.

Priredile so koncert tudi v Djakovu. Veliki vladika Strossmayer, ljubitelj lepe umetnosti, jih je povabil na obed.

Ball- Seidenstoffe v. 35 Kr.
bis 14.65 p. Met. — sowie schwarz, weisse und farbige Henneberg- Seide von 35 Kr. bis. fl. 14.65 p. Met. — glatt, gestreift, kariert, geruustet, Danaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.
Seiden-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hofl.), Zürich.

Dr. Jos. Stanič
odvetnik v Gorici
je odprl svojo pisarno v Gosposki ulici št. 12. I. nastropje. Uhod z dvorišča na levo.

Ob petkih in sobotah je po opravilih zadržan drugod.

POSILANO.

Vsled mojega poslanega v „Slovenca“ št. 10 in vsled odgovora g. Seemann-a na poslano v „Slovenca“ št. 11 se je izvršila na mojo zahtevo strogo uradna kemična preiskava treh mojih sveč raznih velikosti, ravno od iste pošiljave, iz istega vira, od koder je bil dobil g. Seemann ono svečo, katero je dal poskušati g. prof. Kraptschu.

Tukajšno c. kr. kemično poskuševališče je analizovalo vsako svečo posebej, ter našlo, da so bile vse tri iz pravega čebelnega voska.

Vsled tega sem vložil tožbo proti g. Seemann-u. Toliko v odgovor na mnogostevilna vprašanja.

Jernej Kopač,

Institnik voščne pristni čebelni voščeni sveti v Gorici.

Gostilna Antona Vodopivca

v Trstu

ulica Solitario št. 12

priporoča se

rojakom iz Gorice in drugim Slovincem v Trstu, kajli v istej se točijo le pristna vipavska črna in bela vina iz prvaške občine in s Krasa.

Priporoča se posebno Slovincem, ki pridejo po opravkih v Trst.

Kuhinja prav dobra in po ceni.

Mlad organist,

ki je bil tri leta gojenec orgljarke sole Cecilijanskega društva v Ljubljani in je bil 15. jul. 1892. izpuščen z dobrim sprječevalom, išče službe, najraje v Gorici ali bližnji okolici.

Stanovanje in hrano

išče neki oče za svoja dva otroka, sin in hčer v Gorici. Plača za oha do 40 gl. na mesec. Pomudbe sprejema upravništvo „Soča“ do 15. t. m.

Slovenel! Spominjajte se o vsaki priliki šolske dece v „Sloginih“ zavodih.

Petra Muška

gostilna s prenočišči

„ALLA VITTORIA“

Trst

Via Torrente št. 30, uhod Via Sorgente. Sobe, prenočišče za 30 kr., vino belo vipavsko, teran, istrsko, dobra kuhinja.

Za trgovce in krošnjarje!

Najboljše in najcenejše kupovališče za vse vrste; moške in ženske nogavice, Jägerjevo perilo, robce itd. v tovarniški zalogi

Jos. Mandl, Dunaj
I. Schwertgasse 3 (bei Wipflingerstrasse 18.)
Najtočnija razposiljatev po železnici in pošti na vse strani.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček, priporoča:
elegantne vizitnice navadne, z zlato obrezo, črnim robom in v narodnih barvah. Ima v zalogi tudi odgovarjajoče zavitke. Izdeluje točno in brzo zavitke s natisneno tvrdko, listovni papir vsakovrstne velikosti — vse po zmerni ceni. Vedno dobro obskrbljena zaloga gotovih tiskovin za občinske, župne, šolske in druge urade. — Sprejemlje vsakovrstna naročila spadajoča v tiskarsko obrt, koja zgotovi na popolno zadovoljnost.

Za vsako faro, za vsaki postno uradni okraj in za vsako okolico, kjer koli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepostna oseba kot

opravnik in posrednik
proti vrednem postranskem zaslužku od nekega avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Punađe pod „111.895“ Gradec poste restant.

Dr. Rose životni balzam
je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanje odstranjujoče ter mlo raztopljajoče

domače sredstvo

Velika steklenica 1 gl., mala 50 kr. po pošti 20 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varovana varstvena znamka. Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogerske. Tam se tudi dobi.

Prasha domače zdravilo
To sredstvo pospešuje prav izbornu, kakor svečnega mugega skrbnje čistost, zinenje in čenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V ikatličah po 35 kr. in 25 kr. po pošti 6 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga
B. Fragner Praga St. 203-101, Mala str., lekarna „pri orlu“
Po tu razpošljete vsako dan.

Čudovite kapljice
sv. Antona Padovanskega

Neprekosljivo zaradi čudovitih moči in odstranijo v kratkem času pripravljeno rano ene žilice dvakrat na dan, vsakega bolezn žilodolca, zlata žile, omotice, lipodermije, na jetrih, očižene krvi.

Cene ene steklenice 30 kr.

Prodaja se v vseh glavni lekarnah na svetu. Za naročilo in pošiljatev praidno v lekarni

Cristofolletti v Gorici.
Od prenosnih zahval priobčenju tu le dve:
V St. Štebri na Koroškem, 17 april Z velikim veseljem Vam naznanjam, da je moja mati ozdravela, ko je zaužila 2 steki. Vaših slavoznamih kapljic sv. Antona. Inča je kre v presih, katerega mnogi zdravniki niso mogli ozdraviti, dokler me srečen slučaj ni opozoril na Vase čudovito zdravilo. Počijte mi ... itd.
Janz: Kovčič.

Mollenberg. Nad 20 let trpel sem na srčni bolezni, dokler nisem začel uživati sprovedih kapljic sv. Antona. Prosim, da mi zopet pošljete ... itd. **Johann Krautisch.**

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko.
Kraljevski belgijski postni parobrod „Red Stearn Linie“ iz Antverpena direktno v New York & Philadelfijo koncesijonovana čra, od e. kr. avstrijske vlade. Na uprašnja odgovarja točno; koncesijonastop

„Red Star Linie“ na DUNAJU, IV Weyringergasse 17 ali pri **JOSIP-U STRASSERJ-U** Statbureau & commercieeller Correspondent der k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Seme izvrstnega, pravega Kašeljskega zelja
prodaja po 50 kr. 30 gramov Ignacij Merčina v Gorenjem Kašlju p. Zaloz na Krajskem. Denar je postati ali po nakaznici ali v postnih znakih.

Naravne mineralne vode iz raznih studencev.
Kemični, farmacevtični in drogerijski izdelki najbolj čistane domače in tuje zdravilske posebnosti.
Ribje olje, naravno in izvrstno, prijetnega okusa in kemično čisto.
Ribje olje z železom ali železnim jodom.
Najčistejše žveplenokisló apno c. kr. kmetijske šole v Gorici za vinarsko rabo.
Zdravila za živino, konjski cvet, konjski prašek, govajski prašek. Homeopatična zdravila.

prodaja novomestna lekarna
A. Gliubich v Robaticu.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni ako se naroči po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy
Ikar blizu rotovza v Ljubljani
priporoča
Za zelodec
Za znojilke
Za znojilke
Za znojilke

Ubalda pl. Trnkóczyja
v Ljubljani zraven rotovza
in se vsak dan s prevoza razpošlja.

Anton Potatzky
v Raštelju št. 7 v Gorici
prodajalnica drobnega in nürnbergškega blaga
na drobno in na debelo.

Jedino
in najcenejše kupovališče.

Posebna zaloga
za kupovalce in razprodajalce na deželi, za krošnjarje in čunjarje.

Največja zaloga
sviljarskih, krojskih, pisarskih, popotovatnih in kadilnih potrebščin.

Zimska obuvala.
Vožički in stoli na kolesih za otroke.

Strune za godala.
Poslušnost: Semena za zelodajvo in trave.
Prosim dobro paziti na mešov:

Na sredi Raštelja št. 7.

SARG-OV zdravst. preskuse
čiste vode iz leta 1878

KALODONT
MILIJONOV
zobno čistilo in ohranilo.

Vse razbite reči,
kave in je steklene blazo, porcelan, lesene reči itd.
lepi **Plüss-Stauffer-Kitt**
Steklene po 30 in 30 ml. pri trgovci s steklom
Jos. Sturli, Gorica

Objava.
Generalni zastop vzajemno-zavarovalne banke „Slavije“ v Ljubljani naznanja svojim p. n. členom, da je njega vrhni zastop za Gorico in okolico prevzel **gosp. Anton Jeretič, knjigovez v Gorici** v Semenških ulicah h. št. 3., do katerega naj se blagovoljno obračajo p. n. členi.

Kot nadomestilo za bobovo kavo se priporoča Najokusnejša, edino zdrava in ob enam po zdravnikih ženskam otrokom in bolnikom: najcenejša primes k bobovi kavi je:

KATHREINER.
KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

CASTNI DIPLOM
1891-1894
8 ZLATIH KOLO IN

Najčistejši prirodni plod v celih zrnih, ki se ne daje ponarjati.

Se dobi povsod: **1/2 Kile za 25 kr.**

Pezor: zahtevajte in jemljite le izvorne zavoje s imenom „Kathreiner“.

